1861. N°. 62.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

VRIJDAG 24 MEI.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 23 Mei.

In de zitting van den gemeenteraad van heden was o. a. aan de orde de behandeling van het vroeger vermelde voorstel van de raadsleden Librecht, Leurgen, Gevers en ten Sande, met betrekking tot de ingekomen adressen tot vaststelling van een plaatselijk reglement op den ijk en de vervaardiging der botervaten, en wel tot het invoeren van eenen facultativen ijk. De voorstellers hadden nader, ingevolge den hun door den raad verstrekten last, hunne inzigten daaromtrent in eene concept-verordening geformuleerd. Na eenige beraadslaging werd eene door het lid Olivier voorgestelde motie van orde, met 15 tegen 5 stemmen, aangenomen, om de behandeling van dit punt tot de volgende vergadering uit te stellen, ten einde de leden, door een grondig onderzoek van het door de voorstellers ingediende stuk, tot de juiste beoordeeling van het beginsel in staat te stellen.

Door den raad zijn benoemd: tot regentesse van het H. G. of armen-wees- en kinderhuis mevr. M. Hartevelt, geb. Spoors Eland; en tot commies bij de plaatselijke belastingen M. Toorens, thans adsistent-commies-portier.

— Hier ter stede heeft zich, op verzoek der commissie voor de verloting ten behoeve der noodlijdenden door overstrooming op Java, te Delft, eene sub-commissie gevormd, ten einde die verloting in ons midden te bevorderen. Die sub-commissie bestaat uit de hh.: mr. D. Tieboel Siegenbeek, president, D. van Weel, secretaris, H. C. Hartevelt, thesaurier, dr. A. Kuenen, J. H. H. Ter Bruggen, mr. C. W. Hubrecht, J. I. van Wensen, P. Heyting.

— Maandag ll. zijn aan de onderscheidene stations van den Holl. spoorweg aan 14,500 reizigers plaatsbriefjes afgegeven.

— Aan de chefs der verschillende legercorpsen is door den minister van oorlog de magtiging verleend om aan de miliciens der ligting van 1857, die vergunning mogten vragen tot het aangaan van een huwelijk, de daartoe vereischte toestemming uit te reiken, onder voorwaarde dat de gemelde miliciens casu quo vooraf hunne schuld op het kleeding- en reparatiefonds aanzuiveren of bijaldien zij buiten staat zijn daaraan te voldoen, zulks worde gecertificeerd door een behoorlijk bewijs, af te geven door de plaatselijke besturen hunner woonplaatsen.

— Gisteren zijn de miliciens der ligting van 1860, die zich nu van de onderscheiden korpsen van het leger in reserve bevonden, in werkelijke dienst opgetreden en uit de onderscheidene hoofdplaatsen der provincie naar hunne corpsen vertrokken.

— In de zitting van de rijkscommissie van statistiek van den 14den dezer heeft de tijdelijke voorzitter, de hoogleeraar S. Vissering, de aandacht der vergadering gevestigd op de algemeene tentoonstelling van voortbrengselen der vaderlandsche nijverheid, welke dit jaar te Haarlem zal plaats hebben, en gesproken over het uitnemend gewigt, dat in eene vereeniging van zoodanige voorwerpen gelegen is voor de statistiek van de nijverheid. Nadat ook door andere leden in gelijken zin was gesproken, heeft de vergadering zich eenparig verklaard voor het voorstel van den tijdelijken voorzitter, om den minister van binnenl. zaken er opmerkzaam op te maken, dat het wenschelijk ware van regeringswege eene commissie te benoemen tot voorlichting omtrent de beteekenis der te houden tentoonstelling voor de statistiek van de vaderlandsche nijverheid.

— De kon. akademie van wetenschappen (afd. letterkunde) heeft in het vorige jaar, voor den prijs, uitgeschreven door wijlen den heer Hoeufft, van vijf inzenders acht Latijnsche gedichten ontvangen, doch geen daarvan der bekrooning waardig gekeurd. De akademie noodigt derhalve nogmaals allen, Nederlanders en vreemdelingen, uit, om aan den wedstrijd deel te nemen. De prijs bestaat in eene gouden medaille, ter waarde van f 120 voor een oorspronkelijk nog niet uitgegeven Latijnsch gedicht van minstens vijftig regels, dat der bekrooning waardig zal worden geoordeeld. De inzending zal moeten geschieden bij den secretaris der akademie, den heer mr. H. J. Koenen, te Amsterdam, vóór 1 Jan. 1862. Vóór de maand April daaraanvolgende zal in eene openbare zitting uitspraak worden gedaan.

— Gisteren is te 's Gravenhage geopend de 43ste vergadering der Evang.-Luthersche synode. De leden dezer synode zijn: ds. J. C. Schultz Jacobi, te Rotterdam, president; ds. A. J. Schröder, te Arnhem, vice-president; ds. K. N. Meppen, te 's Hage, secretaris; ds. J. H. Michelsen, te Haarlem, tweede secretaris; de heer mr. J. H. Molkenboer, te Amsterdam, penningmeester; prof. F. J. Domela Nieuwenhuis, te Amsterdam, praeadviseur; ds. L. C. Lentz, te Amsterdam; ds. J. A. Kramer, te 's Hage; ds. J. C. Manssen, te Groningen; ds. C. Ricken, te Zaandam; ds. C. Westhoff, te Nijmegen; de heer mr. H. C. Kedeman HGzn., te Amsterdam; de heer C. P. Sander, te Rotterdam; de heer J. A. Schmidt, te Vlissingen; de heer J. Backer, te Oosterbeek; de heer dr. J. H. Kroon, te Zutphen; de heer mr. F. F. Karseboom, te 's Hage; de heer C. L. Keurenaer, te 's Hage.

— In de *Delftsche Cour.* leest men het volgende: In antwoord op het in de *N. R. C.* voorkomende berigt betrekkelijk de beslissing, van regeringswege genomen, op het aangeboden ontwerp van een suppletie-fonds voor het waarborg-genootschap van Te Winkel en Boijer, kunnen wij thans uit eene goede bron nader de verzekering geven, dat de goedkeuring der regering tot oprigting van zoodanig fonds hoofdzakelijk geweigerd is op grond der daaraan verbonden verpligte deelneming in het nog bestaande waarborg-fonds, welks voortdurende onbestaanbaarheid voor de misleide deelnemers thans volkomen gebleken is; zijnde door de regering te regt geoordeeld, dat zij, om consequent te handelen, de hand niet mogt reiken tot tijdelijke ondersteuning van een fonds door haar reeds in 1840 en nader in 1853, tot waarschuwing van het belanghebbende publiek openlijk afgekeurd. Uit dezelfde bron kunnen wij tevens hierbij het berigt voegen, dat ook de maatschappij de Voorzorg, welker oprigting reeds, zoo in dagbladen als in bijzondere geschriften, ter sprake gebragt is, wegens haren hoogst gebrekkigen grondslag, de hoogere goedkeuring niet heeft kunnen verkrijgen.

— De Hollandsche maatschappij der wetenschappen heeft Zaturdag ll. te Haarlem hare jaarlijksche algemeene vergadering gehouden. Van drie verhandelingen, als antwoorden op prijsvragen ingezonden, zijn twee met goud bekroond, als eene van den hoogleeraar Oswald Heer, te Zurich, *over de insecten van Oeningen*, en eene over de ijsperiode, van den hoogleeraar Sartorius Freyherr von Waltershausen, te Göttingen.

— Van Texel meldt men het volgende: Het schijnbaar nietige zeegras, hetwelk evenwel alhier menigen minvermogende arbeid en brood verschaft, neemt al meer en meer in belangrijkheid toe, door het gebruik tot verschillende einden. Zoo is men thans op het denkbeeld gekomen van dit artikel kanonproppen te slaan, die beter dan proppen van andere bestanddeelen voldoen en zich bovendien, door goedkooper te zijn, aanbevelen. Onze marine heeft met zulke proppen reeds proeven genomen, en wel van zeegras door de heeren Koning en Co. geleverd, welke met den besten uitslag zijn bekroond. Men wil dat de Engelsche en Fransche regeringen deze nieuwe vinding laten onderzoeken. Een gunstig resultaat zou nog menigen arme werk geven en veel tot bloei en welvaart van onze visschers bijdragen.

— De *Utr. C.* meldt dat dezer dagen de oudste der akademische pedellen aldaar, de heer J. de Kruyff, zijnen 80sten verjaardag mogt vieren, en bij die gelegenheid van de professoren een keurig geschenk, een zilveren inktkoker met inschrift, mogt ontvangen, als blijk van tevredenheid over den ijver door den jubilaris steeds in zijne betrekking betoond.

— Volgens de *U. C.* zullen de vereenigingen van het Metalen Kruis uit de verschillende gewesten des vaderlands in het laatst van Augustus te Utrecht eene algemeene bijeenkomst houden, waartoe drie dagen bestemd zijn.

— Te Arnhem heeft de collecte voor de noodlijdenden op Java eene som van f 3644 opgebragt.

— Te Geldermalsen had Zaturdag ll. een treurig ongeluk plaats. De muren van den steenoven, toebehoorende aan den heer Murman, stortten eensklaps in, waaronder een gedeelte van het werkvolk begraven werd. Naar men verneemt zou een man gedood en verscheidene personen gekwetst zijn.

— Het prov. geregtshof van Overijssel heeft den ontslagen burgemeester van Avereest, H. F. Deel, van de beide tegen hem ingebragte beschuldigingen, waarvan vroeger melding is gemaakt, vrijgesproken.

— In het verslag der commissie, uitgebragt in de zitting van de tweede kamer van 13 dezer, nopens het regerings-verslag omtrent den staat der hooge, middelbare en lagere scholen over 1858—59, wordt o. a. gezegd: dat zich meer en meer de noodzakelijkheid doet gevoelen om zonder verwijl de thans bestaande regeling van het hooger onderwijs te herzien, en nog meer om het middelbaar onderwijs te regelen. Dit laatste is thans geheel zonder eenige leiding en niet op de hoogte der tegenwoordige beschaving; een voornaam deel onzer bevolking wordt hierdoor in hare ontwikkeling tegengehouden, tot onberekenbare schade van haren zedelijken en stoffelijken vooruitgang. De commissie meent dat het hooge belang der zaak haar vrijheid geeft, om krachtig op het zonder verder uitstel ter hand nemen van dit onderwerp aan te dringen en reeds nu te mogen vragen naar de inzigten der regering hieromtrent.

Even als in vroegere verslagen, geeft het tegenwoordige een kort begrip van hetgeen door de collegiën van curatoren der hoogescholen aan de regering omtrent den toestand dier inrigtingen is ter kennis gebragt. Daar elk dier collegiën op zich zelf staat, zonder onderling verband, ontbreekt aan hunne voorstellingen die eenheid van leiding, waardoor het verkrijgen van een algemeen overzigt van den toestand van het hooger onderwijs

en van zijne uitkomsten mogelijk wordt. Gebrek aan eenheid van inzigten schijnt ook bij de admissie-examens nadeelig te werken; naar het schijnt worden bij de letterkundige faculteiten te hooge eischen gedaan of te streng op sommige bepalingen gelet, en zijn daaraan gedeeltelijk de zeer ongelijke uitkomsten toe te schrijven, die bij toelatingen zijn opgemerkt.

Het heeft de opmerkzaamheid getroffen, dat er alleen aan de Utrechtsche hoogeschool administratief regt is onderwezen. De tegenwoordige toestand der maatschappij doet eene meer algemeene gelegenheid tot beoefening wenschelijk achten. Diezelfde gelegenheid voor de beoefening van hetgeen onder de kennis van het regt onder de bevolking onzer Oost-Indische bezittingen begrepen wordt, behoorde naar het oordeel der commissie eveneens aan eene of meer onzer hoogescholen niet te ontbreken.

Met genoegen heeft de commissie in het onderwijs van dr. R. S. Tjaden Modderman in de physiologische scheikunde eene poging gezien om het onderwijs door privaat-docenten ingang te doen vinden. De commissie acht dit eene belangrijke schrede op den goeden weg.

— Uit de statistiek nopens het gevangeniswezen hier te lande in 1859 blijkt dat ulto. Dec. van dat jaar aanwezig waren in de strafgevangenissen 2130, in de huizen van verzekering 1192, in die van arrest 510 en in die van bewaring 151, te zamen 3983, hetgeen voor alle soorten van gevangenissen weder minder is dan in 3 of 4 jaren te voren en gezamenlijk 365 minder dan in 1858. Hoogst aanmerkelijk vooral is het getal doortrekkende gevangenen in de huizen van bewaring of kantonnale gevangenissen afgenomen, en wel met niet minder dan 1584. De vermindering schijnt niet alleen een gevolg van het afgenomen gezamenlijk getal der gevangenen, maar ook van den maatregel, dat, althans zoo veel mogelijk (en dit is nog slechts op enkele plaatsen het geval), de door de kantonregters veroordeelden tot éóne maand in de kantons-gevangenissen worden opgenomen. Onder het gezamenlijk getal bij afwisseling aanwezig geweest zijnde gevangenen telde men 32,804 mannen en 7597 vrouwen, zijnde eene verhouding van 23.1 der vrouwen op de 100 mannen. Het getal vreemdelingen onder de gevangenen beliep 590. Naar de mate van kennis verdeeld, telde men 9892 die konden lezen en schrijven, en 9174 die dit niet konden. Hier kon met de twee laatste jaren een niet onbelangrijk verschil worden opgemerkt, toen namelijk het getal van hen die lezen noch schrijven konden, aanzienlijker was dan zij die dit niet konden; in 1859 was weder, even als voor 1857, het omgekeerde het geval geweest. Het getal jeugdige gevangenen (beneden de 16 jaren) is verminderd, hebbende bedragen in 1859, 1534 of 8.04 pCt.; in 1856 was het getal 2373 of 10.62 pCt. De sterfte was in 1859 voor de gezamenlijke gevangenissen 174 of 0.91 pCt., in de strafgevangenissen afzonderlijk beliep die sterfte 129 personen of 4.36 pCt. Die zoo aanzienlijke sterfte in de strafgevangenissen had vooral plaats te Leeuwarden, waar van de 798 niet minder dan 58 zijn overleden; eene sterfte, te opmerkelijker, daar er in de strafgevangenis te Hoorn van de 800 gevangenen niet meer dan 22 zijn overleden. Er deden zich 4 gevallen van zelfmoord en 7 van krankzinnigheid voor.

'S GRAVENHAGE, 23 Mei.

Z. M. heeft benoemd tot officier van de orde der Eikenkroon den heer mr. G. van Leeuwen, officier van justitie bij de arrond.-regtbank te Alkmaar, die op zijn verzoek eervol als zoodanig is ontslagen.

— Z. M. heeft vergunning verleend aan den heer J. J. Rochussen, minister van staat, tot het dragen der onderscheidingsteekenen van ridder grootkruis der Christus-orde, hem door den koning van Portugal geschonken, en aan den heer C. B. H. van Rosenberg, tijdelijk belast met het civiel bestuur in de Elpapoeti-baai, tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder 1ste kl. der orde van Philippus den Grootmoedigen, hem door den groothertog van Hessen geschonken.

— Door Z. M. is aan den heer mr. O. W. Stavenisse de Brauw, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid der rijkscommissie voor statistiek, en in zijne plaats tot lid dier commissie benoemd de heer L. Mulder, kapitein van den staf der infanterie.

— Men verneemt dat de majoor Wttewaall van Stoetwegen en de kapitein Holtius, van het 3de reg. vesting artillerie, in hunnen rang zijn overgeplaatst bij het reg. veld artillerie.

— Aan den luit. ter zee 2de kl. J. van Assen, dienende in Oost-Indië, en aan den kolonel C. G. van Dentzsch, chef van het wapen der artillerie in Ned. Indië, is op hun verzoek, eervol ontslag uit de dienst verleend.

— Zaturdag ll. heeft Z. M. op de gebruikelijke wijze in een bijzonder gehoor ontvangen sir A. Buchanan, ter overhandiging zijner geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Hare Groot-Britannische Majesteit bij het Nederl. hof.

— Men verzekert dat Z. M. de koning zich in het begin der volgende maand voor eenigen tijd naar het Loo zal begeven.

— Aanstaanden Zondag zal alhier worden gehouden de algemeene vergadering der orde van vrijmetselaren, ressorterende onder het groot-oosten van het koningrijk der Nederlanden. Na afloop der werkzaamheden zullen de vrijmetselaren zich in het Hôtel de Oude Doelen aan een banket vereenigen, waaraan de grootmeester-nationaal, Z. K. H. prins Frederik, zal deel nemen. Aanstaanden Zaturdag zullen ook de groot-officieren van het groot-oosten zich in het Hôtel de l'Europe aan eenen vriendschappelijken maaltijd vereenigen.

— De minister van oorlog zal Dingsdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Bij den minister van binnenl. zaken is ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood ontvangen: 2½ £, van eenige ingezetenen te Londen, ƒ500, door tusschenkomst van den heer des Amorie van der Hoeven, Ned. consul te Canton.

— De minister van buitenl. zaken heeft bekend gemaakt dat sedert de opgave van 17 Jan. ll. nog ten behoeve der Christenen in Syrië bij hem is ontvangen ƒ1407.33½; als: van de vereeniging van den H. Vincentius a Paulo ƒ1000; van den heer D. Chantepie de la Saussaye, te Leyden, ƒ266.87½; ƒ10, van O. S.; van den heer M. A. Perk, te Dordrecht, ƒ12.37½; van den burgemeester te Amsterdam ƒ118.08½.

— De algemeene verloting voor den watersnood, die dezer dagen alhier heeft plaats gehad, schijnt, wat de wijze van verloting zelve betreft, bij het groote publiek weinig bijval te hebben gevonden. Men verneemt dan ook, dat de commissie voor de Java-loterij alhier, voornemens is eene andere, minder ingewikkelde wijze van verloting, te volgen.

— Als een bewijs hoe druk de etablissementen bij en in Scheveningen op tweeden Pinksterdag zijn bezocht geworden kan dienen, dat alleen in Zeerust, behalve de afzonderlijke diners, de table d'hôte door meer dan 120 gasten is bezocht, terwijl niet minder dan ongeveer 600 entréekaartjes aan vreemdelingen aldaar zijn afgegeven.

Het kon. museum van zeldzaamheden werd op bovengenoemden dag door ruim 500 personen bezocht.

— Men zal zich herinneren dat in de maand April jl. een hevige twist is ontstaan in een herberg te Hellevoetsluis tusschen matrozen van het schip *de Kortenaer*, ten gevolge waarvan door een Grieksch matroos aan een ander matroos een stuk van den neus werd afgebeten. Deswege vervolgd, is hij, bij vonnis der regtbank te Brielle, wegens het niet genoeg bewezen der feiten, vrijgesproken. De officier van justitie kwam van dit vonnis in appel en deze zaak is heden bij het prov. geregtshof behandeld. Het hof heeft het vonnis der regtbank vernietigd en den beklaagde veroordeeld tot eene gevangenisstraf voor den tijd van drie jaren, met bevel tot teruggave van het stuk van overtuiging (den afgebeten neus) aan den eigenaar of daarop regthebbende.

— De eerste kamer der staten-generaal heeft gisteren hare werkzaamheden hervat. Ingekomen zijn de geloofsbrieven van den heer Tonckens, als lid der kamer herkozen, en een aantal door de tweede kamer aangenomen wets-ontwerpen; voorts eene missive van den prins de Ligne, voorzitter van den senaat van België, ten geleide van eene som van 3000 fr., zijnde het bedrag eener inschrijving welke onder de leden der vergadering ten behoeve van de watersnoodlijdenden in Nederland had plaats gehad, alsmede van een album bevattende de namen van al de inschrijvers. De voorzitter deelde daaromtrent mede dat hij onverwijld aan den voorzitter van den Belgischen senaat een brief had toegezonden, inhoudende het berigt der ontvangst van de bedoelde som en tevens tot dankbetuiging voor die gezonden ondersteuning.

De heer Schimmelpenninck heeft daarop voorgesteld den voorzitter der kamer dank te betuigen voor de wijze, waarop deze de gevoelens der kamer aan den prins de Ligne had doen kennen; met welk voorstel de kamer zich vereenigde.

Heden heeft de kamer in hare afdeelingen onderscheidene wets-ontwerpen onderzocht.

AMSTERDAM, 23 Mei.

De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen zal overmorgen eene gewone vergadering houden.

— Z. M. de koning heeft, als een blijk van ingenomenheid met de hartelijke ontvangst hem, tijdens zijn jongste verblijf in de hoofdstad, van de zijde der bewoners van de Willemstraat ten deel gevallen, door den burgemeester aan den heer J. van Eik aldaar zijn fraai gelijkend portret doen toekomen, waaronder Z. M. eigenhandig de woorden: *Herinnering aan den* 12den *April* 1861. Willem heeft geplaatst. Dit portret is als blijvend aandenken in het schoollokaal der Constantia-woningen opgehangen. (*A. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

De studenten van de hoogeschool te Luik hebben dezer dagen een groot verbroederingsfeest gegeven, waartoe de akademische jongelingschap van Brussel, Gent en Leuven was uitgenoodigd. De akademische senaat van Leuven, die zich tegen deze manifestatie heeft willen verzetten, zag zijn gezag miskend, want eene deputatie van 24 studenten uit Leuven heeft het feest bijgewoond. Na het feestmaal, waaraan 700 studenten deel namen, heeft men eenen optogt met fakkellicht gehouden en aan den rector en den inspecteur der hoogeschool serenades gebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Mei.

Prins Lodewijk van Hessen, de verloofde van prinses Alice, is te Osborne aangekomen. De koning der Belgen en zijn zoon, de graaf van Vlaanderen, worden mede aldaar verwacht.

— Volgens de dezer dagen gehouden volkstelling heeft Manchester eene bevolking van 357,438 zielen (40,483 meer dan in 1851), en Liverpool 445,740 (69,785 meer dan in 1851).

— Van de eilanden in het kanaal wordt gemeld, dat de aardappelplant een allergunstigst voorkomen heeft en dat men over eene week aanzienlijke hoeveelheden nieuwe aardappelen van daar mag te gemoet zien.

— De berigten uit Bombay zijn eenigzins gunstiger ten opzigte van den in het noord-westen van Indië heerschenden hongersnood. Door groote aanvoeren van levensmiddelen was de nood der bevolking veel verminderd. In sommige streken maakte de cholera vele slagtoffers.

FRANKRIJK.

PARIJS, 21 Mei.

Naar men verzekert heeft de Italiaansche regering de voorwaarden, waarop Frankrijk zijne troepen uit Rome wil terugtrekken, van de hand gewezen. Die voorwaarden zouden zijn: dat het dusgenaamde erfgoed van den H. Petrus in bezit van den Paus zou blijven en hem door Italië gewaarborgd worden; dat bedoeld grondgebied door de soldaten van den Paus zou bezet blijven en dat de Italiaansche troepen de stad Rome slechts tot op eenen afstand van 5 mijlen zouden naderen; dat de inwoners van Rome, hoewel Italiaansche burgers zijnde, hunne staatkundige regten buiten de stad zouden uitoefenen; en eindelijk dat de Fransche troepen nog gedurende eenigen tijd Civita-Vecchia zouden bezet houden. Daar het kabinet van Turyn met deze voorwaarden geen genoegen neemt, zoo zullen de zaken vooreerst nog in den tegenwoordigen toestand blijven. Men verwacht echter te Turyn, dat Frankrijk in het begin van de volgende maand het koningrijk Italië zal erkennen.

— Ons geheele bezettingsleger in Syrië moet den 4den Junij ingescheept zijn. De generaal Beaufort zal op denzelfden dag Beyruth verlaten, maar vooreerst naar Frankrijk terug te keeren, zich eerst naar Konstantinopel begeven. Op de schepen, die op de kusten blijven kruisen, zullen 1500 soldaten geplaatst worden.

— De circulaire van den heer de Persigny aan de prefecten, waarbij hun bevolen wordt te waken tegen geschriften, die door uitgewekenen mogten uitgegeven worden, wordt door de dagbladen, van onderscheidene rigting, ten hoogste afgekeurd. Men meent dat de regering daarbij eene nieuwe soort van overtreding in het leven roept, maar zich ook tevens een nieuw regt aanmatigt, en dat volgens de bewuste circulaire het zelfs aan de uitgewekenen niet zal vrijstaan een bundel gedichten hier te lande uit te geven.

— De verbittering tusschen de prinsen Napoleon en Murat, over de quaestie van het grootmeesterschap van het Groot-Oosten in Frankrijk, is zoo hoog gestegen dat er sprake is geweest van een tweegevecht, dat alleen door de tusschenkomst des keizers is verhinderd geworden.

— De heer d'Escayrac, die als correspondent van den *Moniteur* naar China vertrok en aan de Peiho gevangen werd gemaakt, is hier teruggekeerd.

— Een groot aantal Engelsche werklieden hebben aan het vroeger verleden plan gevolg gegeven en bezoeken thans deze hoofdstad. Zij betalen aan den ondernemer voor hunne reis heen en terug en hun verblijf alhier gedurende 3 dagen slechts 25 fr.

— De drie afgezanten van Siam, wier overlijden men reeds gemeld heeft, worden te Suez verwacht. Zij brengen belangrijke geschenken mede.

— De *Mon. de l'armée* deelt onder andere berigten uit Shanghai ook het volgende mede: De keizerlijke almanak voor 1861 is, naar gewoonte, in het begin van Maart te Peking verschenen; hij bestaat in 12 dikke boekdeelen en bevat eene naamlijst van al de ambtenaren van het Chinesche gouvernement, benevens een overzigt van de gebeurtenissen van het afgeloopen jaar. Voor het eerst wordt daarin van de buitenlanders in voegzame bewoordingen gesproken; ook wordt de tekst der met hen gesloten verdragen medegedeeld.

ITALIE.

Een der afgevaardigden te Turyn heeft de heer Ricciardi het voorstel gedaan om alle geestelijke goederen in den geheelen staat te doen verkoopen of liever verbeurd te verklaren, en de eene helft aan den staat en de andere aan de gemeenten af te staan. De regering heeft dit voorstel afgekeurd en ook door de kamer werd verworpen.

De voorsteller deelde bij die gelegenheid eenige opgaven mede betreffende het groote aantal en de gesteldheid der geestelijkheid in Napels, en bevond als rijke bezittingen der geestelijkheid en der kloosters in Napels en Sicilië. In eene enkele provincie van zuidelijk Italië bedroeg de waarde der goederen naar zijn zeggen vijf en veertig millioen fr. »En wat betreft het erfgrond van den Heiligen Petrus, zeide hij, welke thans niet in ons bezit is, maar, het is te hopen, in ons bezit komen zal, — wij zullen ons het goed kunnen wentelen, wanneer wij meesters van dat grondgebied zijn.»

PRUISSEN.

BERLIJN, 21 Mei.

Men heeft het plan gevormd om alhier naast het standbeeld van Schiller ook de standbeelden van Göthe en Lessing op te rigten. Eenige aanzienlijke lieden moeten zich zeer beijveren om dit plan te doen gelukken.

— Zondag morgen was een gevangene in de cellulaire gevangenis op het punt om daaruit te ontsnappen, toen hij herkend werd. Hij was gekleed als opzigter in bedoeld gebouw. Bij nader onderzoek bleek het, dat een der opzigters door hem in zijne cel was gelokt en vermoord, waarop hij de kleederen van den verslagenen had aangetrokken, ten einde op die wijze het middel te verkrijgen om zich in vrijheid te stellen.

— Uit Glarus meldt men dat op den 18den dezer bij het hulp-comité al reeds 250,000 fr. was ontvangen.

TURKYE.

Omer-Pacha zal zijne operatiën tegen de opstandelingen in de Herzegowina eerst tegen het einde van deze maand beginnen, daar hij vóór den ... niet op het oorlogstooneel kan aankomen. Hij zal echter eerst dan het zwaard trekken, als de vredelievende voorstellen door de opstandelingen van de hand worden gewezen. Men hoopt nogtans, dat zij het niet tot het uiterste zullen laten komen, maar dat zij de hun gedane voorstellen zullen aannemen, te meer, daar deze ten naaste bij volmagt heeft hun alles toe te staan, wat zij herhaaldelijk gevraagd hebben. Ten einde echter den twijfel omtrent de opregtheid van de toezeggingen der Porte reeds bij voorbaat op te heffen, zal Omer-Pacha verklaren, dat de maatregelen met betrekking tot de heffing van belasting, gemeentelijke verkiezingen en beveiliging tegen het misbruik van magt door de Turksche autoriteiten, niet alleen onder medewerking der Europesche commissie in het leven worden geroepen, maar ook onder bescherming van de consulaten der groote mogendheden zullen gesteld worden.

— Op den 14den Mei is het hoofd der Drusen Saïd-Bey-Djemblad dood in de gevangenis gevonden. Hij was ter dood veroordeeld wegens deelneming aan de vermoorden der Christenen in Syrië, maar de uitvoering van het vonnis, waarop Frankrijk aandrong, was door de bemoeijingen van Engeland geschorst. Daar de Porte nu niet gaarne een dezer beide mogendheden tegen zich in wil nemen, zoo is zij nu door den dood van den beschuldigde uit eene moeijelijke stelling verlost, maar daarentegen beschuldigt men haar den gevangene te hebben laten ombrengen, ten einde uit deze ongelegenheid te geraken. Hoewel zulks vroeger in Turkye eene niet ongewone zaak was, zoo mag men thans eene zoo zware beschuldiging zonder verdere bewijzen niet aannemen.

Per Telegraaf.

TURYN, 22 Mei. Uit Milaan meldt men dat ook heden aldaar eenige beweging plaats had. De manifestatiën, uit godsdienstige twisten geboren, namen een oproerig karakter aan. Men wilde eene fabriek van likeuren aanvallen. De nationale garde en de troepen zijn toegeschoten om de orde te herstellen. Heden avond is de stad rustig. De prins van Carignan en de heer Nigra zijn te Turyn aangekomen.

TURYN, 22 Mei. Uit Rome meldt men van gisteren dat eene petitie aan keizer Napoleon en koning Victor Emmanuel, voorzien van 10,000 handteekeningen, op eene verwonderlijke wijze aan de nasporingen der politie onttrokken en heden uit Rome opgezonden is. De tekst van dit stuk, gelijk die door de *Opinione* en *Perseveranza* wordt medegedeeld, is valsch.

PARIJS, 22 Mei. Prins Napoleon is benoemd tot grootmeester van de orde der vrijmetselaars hier te lande, in de plaats van prins Murat.

NEW-YORK, 11 Mei. Die van Virginia hebben bezit genomen van het stoomschip *Seldon*. — Het gerucht, dat er in Kentucky een opstand van negers zou zijn uitgebarsten is valsch. — De *Great Eastern* is alhier aangekomen. De regering is over dit schip in onderhandeling getreden en wil het als transportschip gebruiken.

KONSTANTINOPEL, 22 Mei. Gisteren werd bij den heer de Lavalette de eerste bijeenkomst van de vertegenwoordigers der mogendheden over het Syrische vraagstuk gehouden. De commissarissen hebben aan een ministerraad, waarin hetzelfde onderwerp behandeld werd, deel genomen.

WEENEN, 23 Mei. Het invorderen der belastingen door middel van het inlegeren van militairen, in Hongarije, zal gestaakt worden, daar de Hongaarsche landdag voornemens is voorloopig in het betalen van het achterstallige te voorzien, en wel tot dat de quaestie der belastingen zal geregeld zijn.

NAPELS, 23 Mei. Volgens berigten uit Messina, van den 21sten, verzekeren personen van Catana, dat aldaar eenige oproermakers met eene roode vlag verschenen zijn, roepende: *leve de republiek, weg met het despotisme;* dat zij door de burgerwacht en het volk zijn uiteengejaagd; dat er verscheidene arrestatiën hebben plaats gehad, dat de persoon, die de vlag droeg, door het volk is aangehouden, met stokken geslagen en aan de politie overgeleverd; en dat de orde geheel hersteld is.

NEW-YORK, 11 Mei. (*R. O.*) De troepen van de Unie hebben zich op marsch begeven naar Baltimore. Aanzienlijke corpsen van de afgescheiden staten naderen Virginië. De raadsheer Wigfull berigt dat 100,000 man van genoemde staten op weg zijn naar Washington. Uit het Noorden trekken van alle kanten troepen naar Washington op. De gouverneur van Kentucky heeft eene vergadering uitgeschreven ten einde zich vóór of tegen de Unie te verklaren. Westelijk-Virginië is opgeroepen om eenen afzonderlijken staat te vormen, die zich bij de Unie zal voegen.

Burgerlijke Stand.

Van den 16 tot en met den 22 Mei 1861.

BEVALLEN: M. Chrispyn, geb. Keereweer, D. — E. Langeveld, Z. — C. M. Koorneman, geb. Smit, D. — M. van der Kaay, geb. de Haan, Z. — A. P. Cattel, geb. Houtbekkers, Z. — C. Cornet, geb. de Jong, Z. — J. Voorhuyzen, geb. Langezaal, Z. — M. du Prie, geb. Ossevoort, Z. — S. Deutz, Z. — M. Scharloo, geb. Hutunk, Z. — A. E. van den Bogerd, geb. van Buggenem, Z. — M. C. Nieuwdorp, D. — J. Klinkenberg, geb. van der Kaay, Z. — L. Keyzer, D. levenl. — M. van Velzen, geb. Hasselbach, D. levenl. — M. H. van der Stok, geb. Dorsman, D. — J. T. van Driem, geb. van Os, Z. — C. M. de Fillietaz Bousquet, geb. Lespirt, D. — C. P. Olivier, geb. Bourgeois, D. — K. König, geb. Becker, Z. — G. den Haan, geb. Ravensberg, D. — E. M. Dirkzwager, geb. La Lau, D. — M. W. Kret, geb. Heus, Z. — C. Fortunati, geb. Ebberlee, D. — A. van der Maas, geb. van Kampen, Z. — C. M. Vlasveld, geb. van Wateringen, Z. — E. A. Latour, D. — C. C. Giezen, geb. Meerburg, Z. — D. Teske, geb. Kruit, D. — L. S. van Es, geb. Servaas, Z.

GEHUWD: J. Guldemond, Wed[r]. en W. C. Vry, Jd. — J. Braxhoven, Jm. en L. Paats, Jd. — H. Ligtvoet, Jm. en M. Sasburg, Jd. — W. P. Niesten, Jm. en A. Wakka, Jd. — A. Werner, Wed[e]. en C. M. W. Niboer, Jd. — P. E. Springer, Jm. en P. J. Oostveen, Jd.

OVERLEDEN: A. Seljee, geb. van Egmond, 52 j. — M. H. Nieuwenburg, D., bijna 6 m. — D. Hannaart, Z., bijna 5 m. — J. B. Lips, Z., bijna 9 m. — H. Lens, 74 j. — H. van Moorsel, Z., 14 j. en 3 m. — J. Terdu, 68 j. — G. Snoekers, geb. van Ovost, 78 j. — J. M. Mieremet, D., ruim 6 m. — T. de Bolster, Z., 2 j. en 8 m. — J. Montanus, geb. Kriek, 51 j. — C. van den Burgh, Z., 2 j. en 4 m. — J. C. Gros, D., 2 j. en 9 m.

POLICIE.

De Burgemeester van Soeterwoude berigt, dat Vrijdag den 17den Mei jl. van de Beestenmarkt onder eene koppel schapen toebehoorende aan J. J. Pynacker een vreemd lam is geraakt, zonder dat de eigenaar van hetzelve bekend is.

Het is een ruig lam, een jaar oud, Groningsch soort, zijnde een Weer, op de twee achterbillen een weinig kaal; de eigenaar gelieve zich, ter terug bekoming van hetzelve, te vervoegen bij den Burgemeester.

De Burgemeester van Soeterwoude,
P. VAN OUTEREN.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: P. E. SPRINGER
EN
P. J. OOSTVEEN.
LEYDEN, 22 Mei 1861.

Bevallen van een Zoon C. P. SALA — KNAAPEN.
LEYDEN, 22 Mei 1861.

Bevallen van een Zoon F. J. E. KEULS — GERRITSEN.
LEYDEN, 23 Mei 1861.
Eenige kennisgeving.

CURATELE.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Leiden*, de dato 14 Mei 1861, is JAN HENDRIK TAAT, wonende te *Katwijk*, op zijn verzoek onder Curatele gesteld.

De Officier van Justitie te Leiden,
F. PONT.

Rekening en **Verantwoording** van den Insolvent verklaarden boedel van J. P. RAMAKERS Jr., op Dingsdag den 28sten Mei 1861, des voormiddags ten 10½ ure, ter Vergaderkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*.

F. BOOY Fz., Curator.

ROOM- EN KOFFIJHUIS *DE VINK*.

Zondag 26 Mei,

GRANDE SOIRÉE MUSICALE ET CHANTANTE,

te geven door het Gezelschap **SAUVLET**.

Aanvang 5½ uur.

Vrij van Zegel, Koninklijk Besluit van 26 April 1861, N°. 51.

WATERSNOOD. JAVA.

Op verzoek der Commissie van Verloting te *Delft*, ten behoeve van de Noodlijdenden op Java, hebben de Ondergeteekenden zich hier ter stede gevormd tot eene Sub-Commissie.

De algemeen bekende geest van weldadigheid, die Nederland kenmerkt en ook in deze stad meermalen zoo schitterend gebleken is, en de redenen van dankbaarheid, die Nederland aan Java binden, doen hen met vertrouwen zich wenden tot U, burgers van Leyden, en een beroep doen op Uwe welwillendheid met de uitnoodiging om door Uwe deelneming krachtdadig mede te werken tot leniging der onbeschrijfelijke rampen, die Java getroffen hebben, en tot verzekering van de welvaart van die gewesten, waarvan die van Nederland onafscheidelijk is.

Tot het inzenden van prijzen voor die Verloting bestaat de gelegenheid bij elk lid der Sub-Commissie, terwijl tevens bij den Thesaurier Loten te bekomen zijn, waartoe ook Inteekeningslijsten aan de huizen der Ingezetenen zullen aangeboden worden.

De Sub-Commissie te Leyden,
Mr. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, President.
H. C. HARTEVELT, Thesaurier.
Dr. A. KUENEN.
J. H. M. TER BRUGGEN.
Mr. C. W. HUBRECHT.
J. I. VAN WENSEN.
P. HEYTING.
D. VAN WEEL, Secretaris.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente BODEGRAVEN, door tusschenkomst van Zijne Excellentie den Heere Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken ontvangen hebbende de stukken, betrekkelijk de onteigening van gronden in deze Gemeente, tot den aanleg van den Spoorweg ter verbinding van *Scheveningen* en *'s Gravenhage* langs *Leyden* met den Nederlandschen Rijnspoorweg bij *Woerden*;

Brengt, ingevolge de bepalingen der Wet van den 28sten Augustus 1851 (*Staatsblad* N°. 125) bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat: 1°. een uitgewerkt Plan van den aan te leggen Spoorweg van *Leyden* naar *Woerden*; 2°. een Perceelstaat der te onteigenen eigendommen, opgemaakt in overeenstemming met de uittreksels uit de registers van het Kadaster; en 3°. eene Grondkaart van het werk, van Vrijdag den 24sten Mei 1861 af, gedurende dertig dagen op de Secretarie der Gemeente, gehouden wordende ten huize van J. SCHOO, Wijk D. N°. 105, ter inzage voor een ieder zijn nedergelegd, wordende de belanghebbenden herinnerd, dat zij, ingevolge Art. 8 der bedoelde Wet, hunne bezwaren, mondeling of schriftelijk, binnen de bedoelde 30 dagen aan het Collegie van Burgemeester en Wethouders moeten opgeven.

De belanghebbenden worden verwittigd dat de Kadastrale stukken de eigenaren der perceelen aanwijzen zoo als die bekend waren op het tijdstip, waarop de Uittreksels uit de Kadastrale Registers, blijkens de daarop gestelde dagteekening, zijn afgegeven.

De Burgemeester voornoemd,
BODEGRAVEN, 21 Mei 1861. J. VAN DAM Jz.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente BARWOUTSWAARDER brengt, ter aanvulling der bekendmaking dd. 16den dezer, in deze Courant van 20 daaraanvolgende N°. 60, van de nederlegging der stukken, in zake den aan te leggen Spoorweg van *Leyden* naar *Woerden*, ter kennis der belanghebbenden, dat de Kadastrale stukken de eigenaren der perceelen aanwijzen, zooals die bekend waren op het tijdstip, waarop de **Uittreksels** uit de Kadastrale Registers, blijkens de daarop gestelde dagteekening, zijn afgegeven.

De Burgemeester voornoemd,
BARWOUTSWAARDER, 21 Mei 1861. J. BREDIUS.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER der Gemeente WAARDER brengt, ter aanvulling der bekendmaking dd. 16den dezer, in deze Courant van 20 daaraanvolgende N°. 60, van de nederlegging der stukken, in zake den aan te leggen Spoorweg van *Leyden* naar *Woerden*, ter kennis der belanghebbenden, dat de Kadastrale stukken de eigenaren der perceelen aanwijzen, zoo als die bekend waren op het tijdstip, waarop de **Uittreksels** uit de Kadastrale Registers, blijkens de daarop gestelde dagteekening, zijn afgegeven.

De Burgemeester voornoemd,
WAARDER, 21 Mei 1861. J. BREDIUS.

De BURGEMEESTER der Gemeente WOERDEN verwittigt, vervolg op zijne Bekendmaking van den 16den Mei ll., betrekk aanleg van een Spoorweg ter verbinding van *Scheveningen* en *'s G* langs *Leiden*, met den Nederlandschen Rhijnspoorweg bij *Woerden* langhebbenden, dat de Kadastrale stukken de eigenaren der perceel wijzen, zoo als die bekend waren op het tijdstip, waarop de Uit uit de Kadastrale Registers, blijkens de daarop gestelde dagteekenin afgegeven.

De Burgemeester voorn
WOERDEN, 21 Mei 1861. C. J. BREDIUS.

BEKENDMAKING.

De BURGEMEESTER van ZWAMMERDAM verwittigt belangh ten vervolge op zijne bekendmaking van den 19den dezer, voork dit Dagblad, van heden, dat de Kadastrale stukken de eigenaren celen aanwijzen, zooals die bekend waren op het tijdstip, wa **Uittreksels** uit de Kadastrale Registers, blijkens de daarop gest teekening, zijn afgegeven.

De Burgemeester voorn
ZWAMMERDAM, 22 Mei 1861. H. SMEDI

HAARLEMMERMEER.

PUBLIEKE VERKOOP,

ten overstaan van den Notaris BAKKER SCHUT, op Woens 1861, ten 10 ure, aan den Ringdijk, nabij *Hillegom*, Sectie F

86 stuks Vee,

als 8 Varekoeijen, 1 Kalfkoe, 3 Kalfschotten, 1 Kalfvaars, Schotten en 46 Guste-Vaarzen.

DE BREUK & SMITS' ALGEMEEN

ADRESBOEK VAN DE STAD LEY

UITGAVE VAN 8 MEI 1861. Prijs *f* 1.50.

LEYDENS OMSTRE

WANDELEND GESCHETST.

MET EENE ZEER NAAUWKEURIGE KA

Prijs *f* 1.—. De Kaart afzonderlijk *f* 0.60.
Alom verkrijgbaar.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, WOENSDAG 22 Mei.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld	2½	63	63 1/8	63 1/16
Dito	3	75 3/8	—	—
Dito	4	98 1/4	98 11/16	98 11/16
Amort. Synd.	2½	92 1/4	92 3/8	92 1/4
Handelm.	4½	134 3/4	—	—
O. I. Leening	4	96 1/4	—	—
Aand. H. Spw.	4½	100 1/8	—	—
Dito Rijn-Spw.	4½	—	—	—
BELGIË.				
Cert. *Rothsch.*	2½	—	—	—
SPANJE.				
Obligatiën	1¾	43 1/16	43 3/8	43 3/8
Dito Buitenl.	3	50 5/8	50 3/4	50 3/4
Dito Binnenl.	3	48 7/8	—	—
Bew. Coupons.		—	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	46 11/16	46 7/8	46 7/8
Dito 1856/59	3	46 1/4	46 5/8	46 1/2
RUSLAND.				
Obl. *Hope & Co.*	5	102 5/8	102 3/4	102 3/4
Dito 1828/29	5	101 3/8	—	—
Cert. 1831/33	5	81 3/4	82 1/8	—
Dito 1840	4	76 1/16	76 1/8	76 1/2
Dito *Stieglitz*	4	75 15/16	76 1/16	76
Dito Nieuwe	4	—	—	—
Dito 5e Serie	5	83 3/8	—	—
〃 1855, 6e Ser.	5	94 7/8	95	95

	pCt.	Laagste.
Dito 1859	3	61 1/2
Inschr. in Ass.	6	—
Cert. van dito	6	55 1/16
Spoorw. volgef.		188 3/8
POLEN.		
Aand. 1835	*f*	162 3/4
Dito Oblig.	4	76 5/8
PRUISSEN.		
Oblig. 1859	5	—
Aand. 1854	3½	—
OOSTENRIJK.		
Oblig. bij *Goll*	5	—
Dito	4	41 1/4
Dito Metall.	5	45 11/16
Dito zilv. nat.	5	58
Dito bet. Amst.	5	67 7/8
Dito 1847/52	2½	24 1/4
BRAZILIË.		
Geldl. 1824	5	97 3/4
PERU.		
Geldl. 1824	4½	—
VENEZUELA.		
Oblig.	3	16
GRENADA.		
Oblig.	4	18 3/4
MEXICO.		
Oblig. 1851	3	21 9/16

Slotkoersen, heden 23 Mei.

(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld	2½ pCt.	62 15/16	RUSLAND, bij *Hope & Co.*
Dito	3 〃	75 1/4	Dito bij *Stieglitz & Co.*
Dito	4 〃	98 1/2	Dito Certif. 6e Serie
Handelm.	4½ 〃	135 3/8	Dito Spoorweg volgef.
SPANJE, Oblig.	1¾ 〃	42 15/16	OOSTENRIJK, Metalliek 5
Dito Binnenl.	3 〃	49	Dito 1847/1852
Dito Buitenl.	3 〃	—	Dito betaalb. te Amst. 5
PORTUGAL, te L.	3 〃	46 7/8	Dito Zilv. Nat. 5
Dito Oblig. 1856/59	3 〃	46 1/2	MEXICO, Oblig. te L. 3

De markt was zeer ferm.

Londen, Consols 91 7/8. **Parijs**, Fr. Rente 69.45. **Wee** Metall. 5 pCt. 68.—. Id. Nat. 79.90. Wissel Londen 141.—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.